

AJUDANT A VIURE

50 anys d'actualitat

El proper dijous, dia 11, es compleixen els 50 anys de l'obertura del Concili Vaticà II, convocat pel Papa Joan XXIII per tal d'obrir les finestres de l'Església a la cultura del moment i buscar apropar-se, també, a altres cultures en vies de desenvolupament. Es tractava de respondre a una pregunta de fons: «Església, què dius de tu mateixa?» i redefinir la seva missió enmig del món i dintre d'ell. Ja no s'hauria de parlar d'Església i món, sinó d'Església en el món, companya de camí, evangelitzadora i testimoni encarnat de Jesucrist.

Des del mateix discurs inaugural, Joan XXIII demanava estar atents als signes dels temps i no confiar en els «profetes de desgràcies, que veuen en els temps moderns només prevaricació i ruïna». És impossible imaginar allò que seria avui

l'Església catòlica sense aquest Concili (1962-1965) que va donar un impuls determinant a les transformacions sociopolítiques, culturals i religioses del segle xx, i té virtualitats que encara ens poden engrescar davant els reptes del nou mil·lenni i tot allò que acompanya aquest «canvi d'època».

Certament, hi ha qui ha instrumentalitzat la renovació conciliar desviant-la amb abusos, exageracions i errors. Les divisions patides dins l'Església catòlica en aquests cinquanta anys han estat provocades fonamentalment per les interpretacions que s'han fet, tant de la lletra com de l'esperit dels documents conciliaris, però és injust dir que el Concili n'hagi estat la causa. És més, comparteixo absolutament una convicció: per als membres de l'Església catòlica no és optatiu estar a favor o en contra del Vaticà II.

Cal tornar a endinsar-nos en els textos conciliaris (Constitucions, Decrets i Declaracions) que, en paraules del beat Joan Pau II, «no perden el seu valor ni la seva esplendor». En aquesta perspectiva, l'Any de la Fe, al que Benet XVI ens ha convocat i que iniciarem aquest mateix dia 11 a la nostra Catedral, a les 20 hores, en comunió amb tota la comunitat catòlica mundial, és una iniciativa que vol «contribuir a una renovada conversió al Senyor Jesús i al redescobriments de la fe, perquè tots els membres de l'Església siguin testimonis creïbles i gojosos del Senyor ressuscitat, capaços d'indicar la «porta de la fe» a tantes persones que busquen la veritat».

L'inici de l'Any de la Fe coincideix amb els vint anys de la publicació del *Catecisme de l'Església catòlica*, autèntic fruit del Concili Vaticà II, i amb la celebració a Roma del «Sínodo mundial sobre la nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana» (del 7 al 28 d'octubre), una ocasió immillorable per introduir a tot el cos eclesial a un temps d'especial reflexió i redescobriments de la fe professada, celebrada, viscuda i resada.

Rebeu la salutació del vostre germà bisbe,

† **Joan Piris**
Bisbe de Lleida

«MARIA DE NATZARET, REFERENT HUMÀ I CRISTIÀ»

Simposi de celebració del 150è aniversari de l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana de Lleida

MARIA DE NATZARET, REFERENT HUMÀ I CRISTIÀ PER AL NOSTRE TEMPS

Del 19 al 21 d'octubre de 2012

Paranimf de la Reial i Pontifícia Acadèmia Bibliogràfica Mariana
Carrer Acadèmia 17. Lleida.
Sessions de matí de 10-13h i tarda de 16-20h.

ANIVERSARI
MARIANA DE LLEIDA

Amb motiu de la celebració del 150è aniversari de l'Acadèmia Mariana a Lleida i, coincidint amb el 50è aniversari, també, del Concili Vaticà II, aquesta institució amb la col·laboració de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, ha organitzat un simposi sobre la figura de «Maria de Natzaret, referent humà i cristià». Aquest se celebrarà al paranimf de l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana i es desenvoluparà durant els dies 19, 20 i 21 d'octubre, en sessions de matí, de 10 a 13 h, i tarda, de 16 a 20 h.

Aquest simposi pretén tractar els aspectes històrics, teològics i culturals de la figura de Maria de Natzaret, aprofundint en la teologia de Maria, Mare de Déu. Al llarg dels dos mil·lennis de cristianisme la figura de Maria de Natzaret ha tingut un paper primordial en la nostra fe. Avui segueix sent un referent humà i cristià per al nostre temps.

El simposi s'integra en el projecte global de la nostra Diòcesi, concretament en el de «la iniciació cristiana» i en el de «la presència de l'Església en la societat actual».

Es preveu el següent programa:

Divendres, 19 d'octubre

19.30 h. Sessió inaugural, amb l'assistència de Mons. Joan Piris, bisbe de Lleida, Sr. Àngel Ros, paer en cap de Lleida, Dr. Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Dr. Joan Viñas, director acadèmic de l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana, i Dr. Ramon Prat, vicari general i director de l'IREL.

20.00 h. Primera ponència: «*Maria de Natzaret en la fe i la història de l'Església*». Dr. Joan Esquerda Bifet, teòleg. Roma.

Dissabte, 20 d'octubre

10.00 h. Segona ponència: «*L'Acadèmia Mariana i la societat llei-*

datana del segle XIX». Dr. Manel Lladonosa, historiador. Lleida.

12.00 h. Tercera ponència i visita guiada al Museu de Lleida: «*Maria en l'art del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal*». Dra. Montserrat Macià, directora. Lleida.

16.00 h. Quarta ponència: «*Maria de Natzaret, referent humà i cristià per al nostre temps*». Gna. Núria Caum, teòloga. Barcelona.

17.15 h. Taula rodona i debat: «*Secularització de la societat i inculturació de la fe*». Marta, psicòloga. Montserrat Esquerda, pediatra. Dolors Tella, jurista. Mar Pérez, teòloga. Moderador: Dr. Joan Viñas, director de l'Acadèmia Bibliogràfica. Lleida.

19.00 h. Visita guiada a l'exposició de Caixa Fòrum, Lleida.

20.30 h. Concert a la Catedral Nova.

Diumenge, 21 d'octubre

10.00 h. Cinquena ponència: «*La Mare de Déu i l'anunci de la Bona Nova als pobres*». Dra. Carme Borbonés, pedagoga. Barcelona.

11.15 h. Visita guiada a l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana.

12.30 h. Eucaristia i cloenda.

Simultàniament: Cicle de pel·lícules de temàtica mariana de la Filmoteca Terres de Lleida/Cine-ull.

Informació:

Institut Superior de ciències Religioses de Lleida (IREL) c/ Canonge Brugulat 22, 25003 Lleida; Tel. 973 281 538 Horari: dies feiners de 17 a 20 h. www.irelleida.com, www.bisbatlleida.org,

Els estudiants de l'IREL que hi assisteixin tindran accés a 3 crèdits de lliure elecció de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, tot realitzant un treball de síntesi.

DIUMENGE XXVII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 2,18-24)

El Senyor-Déu digué: «No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi». El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals, era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i de fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, li prengué una de les costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: «Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs». Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola família.

▶ Salm responsorial (127)

R. *Que el Senyor ens beneeixi tota la vida.*

Feliç tu, fidel del Senyor, / que vius seguint els seus camins. / Menjaràs del fruit del teu treball, / seràs feliç i tindràs sort. R.

La teva esposa fruitarà com una parra, / dins la intimitat de casa teua; / veuràs els fills com plançons d'olivera / al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor seran beneïts. / Que el Senyor et beneeixi des de Sió. / Que tota la vida puguis veure / prosperar Jerusalem. R.

Que puguis veure els fills dels teus fills. / Pau a Israel! R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 2,9-11)

Germans, Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi; perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 10,2-16)

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es pot divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: «Què us va ordenar Moisès?» Li respongueren: «Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se». Jesús els digué: «Moisès va escriure aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi Déu creà l'home i la dona. Per això deixa el pare i la mare, per unir-se a la seva esposa, i ells dos formen una sola família. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar». Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-li sobre això mateix. Jesús els diu: «Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri.» La gent portava a Jesús uns nens perquè els imposés les mans, però els deixebles renyaven els qui els havien portat. A Jesús li sabé greu que els renyessin, i els digué: «Deixeu venir els nens, no els exclogueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells. Us ho dic amb tota veritat: Qui no rebí el Regne de Déu com el rep un nen, no hi entrarà pas». I els prenia als braços i els beneïa imposant-los les mans.

▶ Lectura del libro del Génesis (Gn 2,18-24)

El Señor Dios se dijo: «No está bien que el hombre esté solo; voy a hacerle alguien como él que le ayude.» Entonces el Señor Dios modeló de arcilla todas las bestias del campo y todos los pájaros del cielo y se los presentó al hombre, para ver qué nombre les ponía. Y cada ser vivo llevaría el nombre que el hombre le pusiera. Así, el hombre puso nombre a todos los animales domésticos, a los pájaros del cielo y a las bestias del campo; pero no encontraba ninguno como él que lo ayudase. Entonces el Señor Dios dejó caer sobre el hombre un letargo, y el hombre se durmió. Le sacó una costilla y le cerró el sitio con carne. Y el Señor Dios trabajó la costilla que le había sacado al hombre haciendo una mujer, y se la presentó al hombre. El hombre dijo: «¡Esta es hueso de mis huesos y carne de mi carne! Su nombre será Mujer, porque ha salido del hombre. Por eso abandonará el hombre a su padre y a su madre, se unirá a su mujer y serán los dos una sola carne.»

▶ Salmo responsorial (127)

R. *Que el Señor nos bendiga todos los días de nuestra vida.*

Dichoso el que teme al Señor / y sigue sus caminos. / Comerás del fruto de tu trabajo, / serás dichoso, te irá bien. R.

Tu mujer, como parra fecunda, / en medio de tu casa; / tus hijos, como renuevos de olivo, / alrededor de tu mesa. R.

Esta es la bendición del hombre, / que teme al Señor. / Que el Señor te bendiga desde Sión, / que veas la prosperidad de Jerusalén / todos los días de tu vida. R.

Que veas a los hijos de tus hijos. / ¡Paz a Israel! R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Hb 2,9-11)

Hermanos: Al que Dios había hecho un poco inferior a los ángeles, a Jesús, lo vemos ahora coronado de gloria y honor por su pasión y muerte. Así, por la gracia de Dios, ha padecido la muerte para bien de todos. Dios, para quien y por quien existe todo, juzgó conveniente, para llevar a una multitud de hijos a la gloria, perfeccionar y consagrar con sufrimientos al guía de su salvación. El santificador y los santificados proceden todos del mismo. Por eso no se avergüenza de llamarlos hermanos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 10,2-16)

En aquel tiempo, se acercaron unos fariseos y le preguntaron a Jesús, para ponerlo a prueba: «¿Le es lícito a un hombre divorciarse de su mujer?» Él les replicó: «¿Qué os ha mandado Moisés?» Contestaron: «Moisés permitió divorciarse, dándole a la mujer una acta de repudio.» Jesús les dijo: «Por vuestra terquedad dejó escrito Moisés este precepto. Al principio de la creación Dios los creó hombre y mujer. Por eso abandonará el hombre a su padre y a su madre, se unirá a su mujer, y serán los dos una sola carne. De modo que ya no son dos, sino una sola carne. Lo que Dios ha unido, que no lo separe el hombre.» En casa, los discípulos volvieron a preguntarle sobre lo mismo. Él les dijo: «Si uno se divorcia de su mujer y se casa con otra, comete adulterio contra la primera. Y si ella se divorcia de su marido y se casa con otro, comete adulterio.»

Acercaban niños para que los tocara, pero los discípulos les regañaban. Al verlo, Jesús se enfadó y les dijo: «Dejad que los niños se acerquen a mí: no se lo impidáis; de los que son como ellos es el reino de Dios. Os aseguro que el que no acepte el reino de Dios como un niño, no entrará en él.» Y los abrazaba y los bendecía imponiéndoles las manos.

Jesús i els infants. Pintura de Luigi Montanari, Museu d'Assís (Itàlia)

COMENTARI

El matrimoni

en un nivell més elevat: el pla o projecte de Déu des de la creació. En aquest nivell, el matrimoni és declarat per Jesús com una bona notícia. Vet aquí la novetat de l'ensenyament de Jesús, que va més enllà dels textos citats del Gènesi. Però no solament això, en la ulterior explicació als deixebles que Marc utilitza sovint en la segona part de l'evangeli, de forma sorprenent, Jesús fa una declaració nova, que ultrapassa el plantejament jueu: l'home i la dona estan en el mateix nivell pel que fa a la separació.

Aquest és l'ensenyament nou i sorprenent de Jesús. El matrimoni, en el pla de Déu, és un mitjà extraordinari de viure l'aventura humana (el text grec no diu que l'home i la dona formen una sola família sinó que formen una sola realitat humana, una sola *sarx*). I en aquesta

aventura l'home i la dona estan al mateix nivell. Ningú no negarà que aquest ensenyament de Jesús és una bona notícia. Precisament per això, el fragment d'avui esmenta la raó per la qual Moisès va fer la concessió del divorci: la duresa de cor. Estem en un altre nivell que el que Jesús ha adoptat en parlar del matrimoni. L'expressió de Jesús és genèrica —«la duresa de cor»— i dóna peu a múltiples situacions difícils que s'han donat i que es continuen donant. El camí de viure com una sola realitat humana és feixuc i difícil, però les concessions estan en un altre nivell.

Tanmateix, les concessions no invaliden l'ensenyament nou i agosarat de Jesús que continua essent una bona notícia.

Oriol Tuñí, SJ

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setm.): Ga 1,6-12 / SI 110 / Lc 10,25-37 ■ **dimarts**: Ga 1,13-24 / SI 138 / Lc 10,38-42 ■ **dimecres**: Ga 2,1-2.7-14 / SI 116 / Lc 11,1-4 ■ **dijous**: Ga 3,1-5 / SI: Lc 1,69-75 / Lc 11,5-13 □ **divendres**: 1Cr 15,3-4.15-16;16,1-2 (o bé: Ac 1,12-14) / SI 26 / Lc 11,27-28 ■ **dissabte**: Ga 3,22-29 / SI 104 / Lc 11,27-28 ■ **diumenge** vinent, XXVIII de durant l'any (litúrgia hores: 4a setm.): Sv 7,7-11 / SI 89 / He 4,12-13 / Mc 10,17-30 (o més breu: 10,17-27).

La pregunta dels fariseus sobre el divorci és una pregunta capciosa. Fins i tot entre els fariseus hi havia parers diversos sobre les causes de la separació d'un matrimoni (les escoles de Hillel i Shammai, del temps d'Herodes el Gran, mantenien sentències molt contrastades sobre les causes de la separació dels matrimonis). És palès que el divorci era un fet en la tradició jueva (cf. Dt 24,1-4), però cal recordar que la iniciativa corresponia només als homes. Era l'home qui havia de donar un document de divorci a la dona en qualsevol cas.

Cal notar que Jesús no entra a discutir si hi ha raons o motius que justifiquin el divorci, i quines podien ser aquestes causes o motius. Jesús, que ensenyava amb autoritat (cf. Mc 1,21-28), se situa

JESÚS DE NATZARET, PER BENET XVI

41. La sorpresa del «primer dia de la setmana»

Sobre la deposició mateixa de Jesús en el sepulcre, els evangelistes ens transmeten una sèrie d'informacions importants. Primerament se subratlla que Josep (d'*Arimatea*) fa posar el cos del Senyor en un sepulcre nou de la seva propietat en el qual encara no havia estat sepultat ningú. Amb això s'expressa un respecte profund envers aquest difunt.

A més, és important la notícia segons la qual Josep va comprar un llençol amb què embolcallà el difunt. Mentre els sinòptics parlen simplement d'un llençol en singular, Joan usa el plural *faixes* de lli (cf. 19,40), d'acord amb el costum jueu en els sepelís —la narració de la resurrecció retorna sobre això encara més detalladament.

La qüestió de la concordança amb el sant llençol de Torí no ha pas d'ocupar-nos, aquí; en qualsevol cas, l'aspecte de tal relíquia és en principi compatible amb totes dues narracions.

Finalment, Joan ens narra que Nicodem va dur una barreja de mirra i àloe «d'un cent lliures» (trenta quilos). La quantitat del perfum és extraordinària i supera qualsevol mesura comuna: és una sepultura reial. El tipus de la sepultura de Jesús el manifesta com a rei: en els moments en què tot sembla acabat emergeix tanmateix, de manera misteriosa, la seva glòria.

Els evangelis sinòptics ens narren que algunes dones observaven el sepeli. Aquestes dones, després del repòs sabàtic, al matí del primer dia de la setmana, vindran per ungir el cos de Jesús i dur així a terme la sepultura definitiva. Al matí del primer dia veuran que Jesús no ha de ser conservat en la mort, sinó que ell és viu novament i tan sols ara viu de debò. Veuran que Déu, d'una manera definitiva i només possible per a ell, l'ha sotrest de la corrupció i, amb això, del poder de la mort. Amb tot, en la preocupació i en l'amor de les dones es preannuncia el matí de la resurrecció.

Joseph Ratzinger-Benet XVI
(*Jesús de Natzaret*, 2a part, Ed.Claret)

EL CRISTIANISME ARA I AQUÍ

Punt final

M'adono que bona part del que he suggerit en aquests escrits ja ho va expressar Karl Rahner fa més de trenta anys. Deia: «En una paraula (aleshores), l'ambient ajudava. Avui tot ha canviat. La fe viu en un món secularitzat, ateu, tècnicament racionalitzat; un món en el qual, per aparèixer com a sensat, un ha de justificar racionalment tots els passos i decisions personals que fa; un món en el qual l'expressió de la fe i la mística es veuen obligades a callar. Avui és més necessària que mai la decisió personal. D'aquí ve que pertanyi a l'espiritualitat actual del cristià el valor per a la decisió personal en solitari, en contra de l'opinió pública.»

He intentat donar raons —enraonar—, però, sobretot, narrar el contingut i l'argument d'una experiència personal, que és a l'arrel d'una decisió personal presa en solitari. Em puc haver equivocat, però, si em donessin la possibilitat de tornar a néixer o tingués, de nou, l'ocasió de decidir com vull viure, quins principis i valors vull que regulin la meua vida, tornaria a fer l'opció pel Crist, a escoltar la seva crida i a deixar-me moure per Ell.

M'adono que escriure sobre el que vertaderament es creu és un exercici de despullament molt audaç, que exigeix esforç i sobretot una gran dosi d'humilitat. Escriu Teresa d'Àvila: «Lo que puedo certificar es que no diré cosa que no haya experimentado alguna y muchas veces.»

No sé si ha valgut la pena l'esforç que m'ha comportat. M'ha servit per endreçar alguns pensaments, per aclarir algunes idees, per confirmar-me en algunes hipòtesis. Tant de bo també hagi estat útil a algú que, després de llegir-ho, s'hi hagi reconegut. Em sentiré complagut si alguna persona que hagi tingut la paciència de llegir-ho s'ha sentit sacsejada pel dubte, pel desig de pensar a fons les seves conviccions o bé de reafirmar-se'n, per llunyanes i oposades que siguin a les meves.

Francesc Torralba

Jesuicrist 2.0, Ed. Pòrtic (Grup 62)

SANTORAL

7. ✠ Diumenge XXVII de durant l'any. Mare de Déu del Roser, commemoració de la victòria de Lepant (1571); sant Marc, papa (romà, 336); sant Sergi, mr.; santa Julita, vg. i mr.

8. Dilluns. Sant Simeó el Just, profeta; sant Demetri, mr.; santa Taïs, penitent.

9. Dimarts. Sant Dionís, primer bisbe de París, romà, i companys clergues, mrs. (s. III); sant Joan Leonardi (Lucca 1541 - Roma 1609), prev., fund.; sant Abraham (s. XIX aC), patriarca, pare en la fe; sant Lluís Bertran, prev. dominic, de València, missioner a Amèrica.

10. Dimecres. Sant Tomàs de Villanueva (1486-1555), bisbe de València (agus-

tinià), de Fuenllana; sant Sabí, ermità al Pirineu.

11. Dijous. Santa Soledat Torres Acosta (Madrid 1826-1887), vg., fund. Serventes de Maria, Vetlladores dels Malalts (SM, 1851); sant Germà, bisbe i mr.

12. Divendres. Mare de Déu del Pilar, apareguda a Saragossa segons la tradició, patrona d'Aragó; sant Serafi de Monte Granario, rel. caputxí; santa Domnina, vg.

13. Dissabte. Sant Eduard (1002-1062), rei d'Anglaterra, venerat a Westminster; santa Celedònia, vg.

ENTREVISTA

JORDI PIFERRER

Rutes d'evasió

El pas dels Pirineus. Les rutes d'evasió cap a Andorra i l'aventura de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer a la tardor de 1937 (Pagès editors) és el fruit de deu anys d'investigacions que Jordi Piferrer ha fet sobre nombroses expedicions d'evasió a través dels Pirineus durant la Guerra Civil espanyola i la Segona Guerra Mundial. A l'autor del llibre, que és vicepresident de l'Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra, l'atreu especialment la ruta d'evasió «pel missatge que transmet: un missatge de respecte a la llibertat de tothom i a la seva consciència i un estímul per complir en qualsevol circumstància la voluntat de Déu». Cada segon dissabte de mes, els integrants de l'Associació experimenten aquest missatge d'alliberament interior amb caminades, obertes a tothom (www.pallerols-andorra.org).

Què destacaria del que ha anat trobant d'aquestes rutes d'evasió de sant Josepmaria?

Penso que hi ha un aspecte fonamental que cal destacar: durant tota la seva vida, sant Josepmaria va voler fer sempre la voluntat de Déu, com es fa palès clarament en els dies d'evasió cap a Andorra. La nit del 21 al 22 de novembre, estant amagat a la rectoria de Pallerols, va passar tota la nit plorant perquè es pensava que no estava fent la voluntat de Déu marxant cap a Andorra. La troballa, de bon matí, d'una rosa de fusta daurada el va omplir de pau i el va confirmar en la seva decisió de continuar el seu camí.

Com van canviar la seva vida aquestes evasions?

Aquells dies de persecució van propiciar una ocasió diferent per santificar-se en la nova vida ordinària. Els que van acompanyar sant Josepmaria van comprendre clarament que s'havien de santificar en qualsevol circumstància, oferint a Déu les penalitats de cada dia, sense abandonar el tracte amb Déu a través d'una oració contínua, la celebració diària de l'Eucaristia, el rés del rosari...

Què rebel·len aquests documents no publicats fins ara?

L'aportació que faig en publicar aquests documents inèdits és posar a l'abast de tothom els Diaris i altres documents històrics que narren dia a dia les vivències d'uns homes de fe que fugien de la persecució religiosa de l'època, únicament per complir una voluntat expressa de Déu: fer l'Opus Dei, cosa que no podien fer estant amagats a Madrid.

Òscar Bardaji i Martín

EVANGELIZAR

El proceso global de la evangelización

En este libro se proponen algunas reflexiones en torno a uno de los diversos elementos que integran el proceso complejo y global que llamamos evangelización. Es cierto que se da un toque de atención sobre dicho elemento —el primer anuncio del Evangelio— incluso adjetivándolo como el *eslabón perdido* del ciclo completo de la evangelización, pero en ningún caso se pretende reducir *toda* la evangelización a dicho elemento. Por ello, recordaremos todos los elementos de la evangelización.

Este trabajo está dedicado al momento verbal de la primera evangelización. No dudamos de que, antes de llegar el evangelizador, el Espíritu Santo ya está trabajando en el corazón de los destinatarios. Quien practica el diálogo evangelizador ha de ser muy consciente de que el Espíritu Santo es el principal protagonista del primer anuncio.

El hecho de poner el acento en la evangelización explícita convive perfectamente con la convicción expresada por el Concilio Vaticano II sobre la posibilidad real de salvación de los no creyentes que sin culpa propia no han recibido el Evangelio en condiciones, tal como queda expresado en *Lumen Gentium*, 16 y en *Gaudium et Spes*, 22.

Reflexionar y practicar *el primer anuncio* es una forma de realizar hoy día el mandato expresado en el final del Evangelio de Mateo: «Id, pues, y convertid a todos los pueblos, bautizándoles en el nombre del Padre y del Hijo y del Espíritu Santo, enseñándoles a observar todo lo que os he mandado» (Mt 28,29-30).

Estas reflexiones sobre el momento verbal de la primera evangelización de ninguna manera quieren abonar un cristianismo individualista o de corte puramente intersubjetivo. Al contrario, doy por supuesto que la fuerza de la Palabra de Dios, acogida un día en un acto libre de aceptación personal, mostrará su fecundidad propiciando un cristianismo encarnado en la realidad histórica y capaz de responder a los retos del contexto social y colectivo de cada generación de acogedores de la Palabra.

Xavier Morlans

(*El primer anuncio. El eslabón perdido*, Ed. PPC, Madrid 2009)

NOTÍCIES DE LA DIÒCESI

PELS CAMINS DE LA SALUT I LA MALALTIA

Parlàvem de les necessitats i les tasques al final de la vida, aquelles que ajuden a afrontar la malaltia amb pau; i com Ira Byock, metge de medicina paliativa, parla de les quatre coses més importants a fer al final de la vida: **donar gràcies, dir quan has estimat als qui has estimat, demanar perdó i perdonar i saber dir adéu.**

Una de les necessitats més importants és la de reconciliació i perdó, tant demanar perdó pel mal que hem fet com perdonar aquells que ens han fet mal. Sentir-se perdonat, amb el sagrament de la reconciliació, és obrir-se a l'esperança de la incondicionalitat de l'amor de Déu i una ajuda a abandonar-se confiadament en el seu si. Però també perdonar aquelles ofenses rebudes que, a voltes, alimenten odi i rancúnia en el nostre cor.

Com diu un poeta italià: «Sigues pacient amb tot el que et queda per resoldre. No busquis les respostes que no es puguin donar, perquè no seràs capaç de viure-les. Viu les teves preguntes perquè, potser sense notar-ho, estàs elaborant gradualment les respostes». Reconciliant-nos i perdonant el mal rebut anem elaborant, també, el comiat en pau.

I, com el mateix Dr. Byock ens recorda, cap de nosaltres sabem quan serà el nostre moment ni si tindrem la possibilitat d'una llarga malaltia per arreglar-ho tot. Així, doncs, intentem tenir les tasques al dia, perdonant i demanant perdó cada dia.

Montse Esquerda

Nomenaments

—**Mn. Ramon Prat i Pons** ha estat nomenat **director del Secretariat per al Diaconat Permanent de la diòcesi de Lleida**, cesant Mn. Joan Jové Camí.

—El **Sr. Lluís Sánchez-Fortún Ripoll** ha estat nomenat **secretari general del Col·legi Episcopal**.

—El **Sr. Josep Birbe Lohan** ha estat nomenat **administrador gerent del Col·legi Episcopal**.

Inici del curs de Vida Creixent

El moviment cristià Vida Creixent ha iniciat el nou curs 2012-2013, amb un acte al casal de l'Església, l'Acadèmia Mariana. Unes paraules de benvinguda del vicari general Mn. Ramon Prat van donar començament a l'acte. Des de les 10 h del matí fins a les 6 h de la tarda es van anar succeint les diverses ponències preparades. Després d'una presentació de Mn. Jové, tot seguit tingué lloc el treball per grups i posterior posada en comú.

L'Eucaristia va ser presidida pel nostre bisbe Joan i concelebrada pels mossens assistents. La va seguir un dinar de germanor. Per la tarda, el Sr. Amadeu Bonet (fill) va oferir una xerrada sobre «la fe cristiana, porta sempre oberta», destacant la implicació necessària dels cristians en el món.

De bat a bat al Bisbat de Lleida ja ha començat!

L'equip *De bat a bat al Bisbat de Lleida* ha començat la seva segona temporada. Després de l'èxit de l'anterior campanya, el programa ve carregat de nous reptes i il·lusions. Cal destacar les incorporacions del

pare Alexis, que col·laborarà en l'«Editorial», i de la Mari Carme Mor, al capdavant de la secció «El pensament». L'espai-magazine s'emetrà setmanalment i es podrà escoltar a Cope Lleida, Ràdio Estel-Ràdio Principat, Ràdio Almacelles i Ràdio Alpicat.

Hi trobareu l'editorial, les notícies de la Diòcesi, entrevistes, tertúlies, l'agenda d'activitats diocesanes, pensaments, reflexions, així com la setmanal glossa del nostre germà bisbe Joan Piris.

Indiquem quan i on escoltar-nos:

—**Cope Lleida**, els divendres, a les 13.30 h, a OM 1224.

—**Ràdio Estel**, els dissabtes, a les 8 h, a FM 91.5.

—**Ràdio Almacelles**, els diumenges, a les 11 h, a FM 107.9.

—**Ràdio Alpicat**, els diumenges, a les 9.30 h, a FM 107.9.

El nostre agraïment a aquestes emissores de ràdio.

Equip De bat a bat al Bisbat de Lleida

AGENDA

• Diumenge 7 d'octubre:

—Certamen Marià. Celebració dels 150 anys a l'Acadèmia Mariana

—Declaració de sant Joan d'Àvila com a Doctor de l'Església a Roma

—Inauguració del Sinode mundial dels Bisbes

• Dilluns 8 d'octubre:

—Reunió dels Arxiprestats de Gardeny i Perifèria

• Dimarts 9 d'octubre:

—Curs de formació de catequistes a l'IREL, de 19-21 h. Ponent: Caritat Mercadè: «L'Església i el món: un diàleg fecund»

—Primer curs Alpha a la Diòcesi de Lleida, a la Casa de l'Església Diocesana (Acadèmia Mariana), tots els dimarts durant 11 setmanes, a partir del 25 de setembre, de 19.45 fins a les 22 h

• Dijous 11 d'octubre: Inici de l'Any de la Fe

—A les 20 h, celebració d'inici de l'Any de la Fe a la Catedral de Lleida

—Reunió dels Arxiprestats de la Seu Vella i del Baix Segre

• Divendres 12 d'octubre: Festa del Pilar

• Dissabte 13 d'octubre:

—A les 18 h, Confirmacions en la comunitat de romanesos a la parròquia del Carne de Lleida

AYUDANDO A VIVIR

50 años de actualidad

El próximo jueves, día 11, se cumplen los 50 años de la apertura del Concilio Vaticano II, convocado por el Papa Juan XXIII para abrir las ventanas de la Iglesia a la cultura del momento y buscar acercarse también a otras culturas en vías de desarrollo. Se trataba de responder a una pregunta de fondo: «Iglesia, ¿qué dices de ti misma?» Y redefinir su misión en medio del mundo y dentro de él. Ya no se debería hablar más de Iglesia y mundo, sino de Iglesia en el mundo, compañera de camino, evangelizadora y testigo encarnado de Jesucristo.

Desde el mismo discurso inaugural, Juan XXIII pedía estar atentos a los signos de los tiempos y no confiar en los «profetas de calamidades, que ven en los tiempos modernos sólo prevaricación y ruina». Es imposible imaginar lo que sería hoy la Iglesia católica sin este Concilio (1962-1965) que dio un impulso determinante a las transformaciones sociopolíticas, culturales y religiosas del siglo xx, y tiene virtualidades que

aún pueden animarnos ante los retos del nuevo milenio y todo lo que acompaña este «cambio de época».

Ciertamente, hay quien ha instrumentalizado la renovación conciliar desviándola con abusos, exageraciones y errores. Las divisiones sufridas en la Iglesia católica en estos cincuenta años han sido provocadas fundamentalmente por las interpretaciones que se han hecho, tanto de la letra como del espíritu de los documentos conciliares, pero es injusto decir que el Concilio haya sido la causa. Es más, comparto absolutamente una convicción: para los miembros de la Iglesia católica no es optativo estar a favor o en contra del Vaticano II.

Es preciso volver a adentrarnos en los textos conciliares (Constituciones, Decretos y Declaraciones) que, en palabras del beato Juan Pablo II, «no pierden su valor ni su esplendor».

En esta perspectiva, el Año de la Fe, al que Benedicto XVI nos ha convocado y que iniciaremos este mismo día 11 en nuestra Catedral, a las 20 horas, en co-

munió con toda la comunidad católica mundial, es una iniciativa que quiere «contribuir a una renovada conversión al Señor Jesús y al redescubrimiento de la fe, para que todos los miembros de la Iglesia sean testigos creíbles y gozosos del Señor resucitado, capaces de indicar la «puerta de la fe» a tantas personas que buscan la verdad».

El inicio del Año de la Fe coincide con los veinte años de la publicación del Catecismo de la Iglesia Católica, auténtico fruto del Concilio Vaticano II, y con la celebración en Roma del «Sinodo mundial sobre la nueva evangelización para la transmisión de la fe cristiana» (del 7 al 28 de octubre), una ocasión inmejorable para introducir a todo el cuerpo eclesial en un tiempo de especial reflexión y redescubrimiento de la fe profesada, celebrada, vivida y rezada.

Recibid el saludo de vuestro hermano obispo,

† **Joan Piris**
Obispo de Lleida

Per publicar notícies, les podeu enviar a: mcs.bisbatlleida@gmail.com / Per publicar dades a l'agenda, les podeu enviar a: agenda.bisbatlleida@gmail.com

Per col·laborar econòmicament amb la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del Bisbat de Lleida: Banco Sabadell-Atlàntico: 0081-0455-94-0006223737